

Міністерство освіти і науки України
Харківський державний університет харчування та торгівлі
Харківська обласна державна адміністрація
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Національного університету державної фіскальної служби України
Державний університет «Житомирська політехніка»
Львівський торговельно-економічний університет
Всеукраїнська професійна громадська організація
«Спілка податкових консультантів України»
Могильовська філія ПУО «БІП-Інститут правознавства»
(Республіка Білорусь)
Вітебський державний університет ім. П.М. Машерова
(Республіка Білорусь)
Вентспільський університетський коледж (Латвія)
Сопотська Вища Школа (Польща)
Університет фінансів, бізнесу та підприємництва (Республіка Болгарія)
Університет Жиліни (Словацька Республіка)
Клайпедський університет прикладних наук (Литва)

МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

**Матеріали I Міжнародної
науково-практичної конференції**

23 квітня 2020 р.

Харків
ХДУХТ
2020

УДК 330.354:339.92
ББК 65.9(4Укр)-96
М55

Організаційний комітет:

Голова комітету: *О.І. Черевко*, д-р техн. наук, проф.

Заст. голови: *Л.М. Янчева*, канд. екон. наук, проф.; *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф.;
А.Л. Фоцан, канд. техн. наук, доц.

Члени оргкомітету: *Т.В. Андросова*, дир. ННІЕФ, канд. екон. наук., проф.; *Т.М. Афоніна*, кер. віддлу орг.-інформ. роботи; *В. Бартосова*, канд. екон. наук, доц.; *М.Г. Беспарточний*, д-р екон. наук, доц.; *В.В. Богатирьова*, д-р екон. наук, проф.; *О.М. Жданович*, нач. Видавництва; *Р. Вазов*, д-р філософії, доц.; *О.М. Жданович*, нач. Видавництва; *М. Живітер*, д-р екон. наук, проф., академік; *Л.Г. Карпова*, дир. Деп. науки і освіти ХОДА; *Н.Б. Кацуна*, канд. екон. наук, доц.; *Р. Кіндіріс*, д-р наук з упр., проф.; *О.В. Кот*, канд. екон. наук, доц.; *А.С. Крутова*, д-р екон. наук, проф.; *М.О. Кузельєв*, д-р екон. наук, проф.; *Т.В. Мединська*, канд. екон. наук, доц.; *В.В. М'якінька*, канд. екон. наук, доц.; *О.В. Олійник*, д-р екон. наук, проф.; *Л.І. Рубаненко*, през. АУЕ; *Т.О. Ставерська*, канд. екон. наук., доц.; *Т.В. Шталь*, д-р наук, проф.

Конференцію включено до переліку наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2020 році згідно листа Міністерства освіти і науки України від 05.02.2020 р. № 22.1/10-280

Рекомендовано до видання вченою радою Харківського державного університету харчування та торгівлі, протокол № 7 від 19.02.2020 р.

М55 **Механізми забезпечення сталого розвитку економіки : проблеми, перспективи, міжнародний досвід :** матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 23 квітня 2020 р. / редкол. : О. І. Черевко [та ін.] ; Харківський держ. ун-т харч. та торг. – Х. : ХДУХТ, 2020. – 277 с.

ISBN 978-966-405-497-0

Збірник містить матеріали доповідей учасників І Міжнародної науково-практичної конференції «Механізми забезпечення сталого розвитку економіки : проблеми, перспективи, міжнародний досвід» (23 квітня 2020 року, ХДУХТ, м. Харків), у яких розглядаються фінансові важелі, обліково-аналітичне забезпечення, соціально-економічні та правові аспекти імплементації цілей сталого розвитку національної економіки з урахуванням міжнародного досвіду та орієнтацією на підвищення професійної компетентності фахівців з управління, адміністрування та міжнародних відносин.

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналу. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 330.354:339.92
ББК 65.9(4Укр)-96

ISBN 978-966-405-497-0

© Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2020

Очевидно, що під впливом економічної потреби, нестачі фінансових ресурсів, формується відповідний економічний інтерес, відбувається пошук інструменту, методу для задоволення потреби суспільства, окремих верств населення, конкретного індивіда. За таких умов страхування покликано нівелювати соціальні та економічні нерівності шляхом надання широкого асортименту послуг, серед яких на особливу увагу заслуговують медичне страхування, пенсійне страхування, страхування дітей. За останні два десятиліття український страховий ринок зазнав суттєвих змін, що відбилися на його формуванні та зростанні, призвели до зміцнення фінансової стійкості, надійності ключових страховиків, забезпечили законодавчий захист інтересів страхувальників, функціонування конкурентного середовища. Сучасний страховий ринок, що постійно розвивається, може стати інструментом досягнення перелічених цілей сталого розвитку в умовах реформування пенсійної системи, системи освіти, системи охорони здоров'я. Використання страхування як інструмента досягнення цілей сталого розвитку забезпечить задоволення потреб населення у захисті майнових інтересів, що пов'язані з додатковими витратами (медичні витрати, витрати на отримання освіти) та ризиками майбутніх періодів (досягнення пенсійного віку та ін.), а також сприятиме виконанню державою частини соціально-економічних функцій.

УДК 336.1

Н.Б. Кашена, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

Пріоритетним завданням сьогодення на всіх рівнях державного управління має бути створення сприятливого бізнес-середовища для стимулювання економічної активності суб'єктів підприємницької діяльності з метою відновлення конкурентоспроможності вітчизняної економіки, забезпечення її економічного зростання та підвищення рівня життя населення. Тому актуальним є дослідження напрямів стимулювання економічної активності підприємств торгівлі.

Підприємства торгівлі представляються динамічною системою, здатною змінюватися під впливом зовнішнього та внутрішнього середовища. Їх економічна активність значною мірою визначається відповідною стратегією, яка відповідає загальній політиці соціально-

економічного розвитку. Вона відображає реакцію системи управління підприємством на зміни бізнес-середовища з позиції запобігання виходу параметрів його функціонування за межі ефективності. З огляду на це, підтримка і стимулювання економічної активності продиктовані грамотною політикою економічного зростання і орієнтовані на виявлення потенційних можливостей більш раціонального використання всіх наявних в розпорядженні підприємства ресурсів і підвищення його конкурентоспроможності.

Основу пошуку внутрішніх можливостей прискорення оборотності фінансово-економічних ресурсів підприємства та покращення рівня його економічної активності складають результати факторного аналізу. Для підвищення ефективності організації цього процесу, покращення його методичного супроводу та забезпечення наукового обґрунтування варіантів управлінських рішень зі сталого економічного зростання, цінності та вартості підприємства, розроблено методику аналізу економічної активності підприємств торгівлі, яка ґрунтується на визначених методичних принципах і методичному інструментарії (система показників та методів аналізу) оцінювання результатів економічної діяльності підприємств, конкретизує послідовність реалізації аналітичних процедур та і дозволяє забезпечити виявлення внутрішніх можливостей її посилення та стимулювання. Заходи з практичної реалізації виявлених внутрішніх можливостей підприємств торгівлі формують пріоритетні вектори стимулювання їх економічної активності. Зовнішні ж можливості стимулювання економічної активності підприємств торгівлі, орієнтовані на відновлення конкурентоспроможності вітчизняної економіки та підвищення рівня життя населення, визначаються державною політикою економічного зростання.

Стимулювання економічної активності має стати одним із пріоритетних завдань державної соціально-економічної політики. В контексті створення привабливих умов для забезпечення бажаного рівня економічної активності підприємств торгівлі пріоритетним є подальше удосконалення державної політики у фінансовій та інноваційно-інвестиційній сферах, зокрема за такими напрямками:

– вирішення стратегічних завдань розвитку банківського сектора та посилення його орієнтації на реалізацію інвестиційно-інноваційних запитів національної економіки (стимулювання створення нових кредитних структур, а також можливостей для широкого використання «дешевих» кредитних ресурсів на розвиток завдань структурної модернізації та підвищення технологічного, соціального та екологічного рівнів комерційної діяльності);

– підтримка подальшого розвитку фондового ринку і його інфраструктури шляхом трансформації механізмів регулювання та саморегулювання на основі реалізації пріоритетів державної інвестиційної політики, включаючи посилення контролю за дотриманням учасниками фондового ринку регулятивних вимог;

– підтримка малого та середнього підприємництва через низку правових та адміністративних процедур на загальнодержавному рівні для спільного державно-комерційного фінансування інвестиційних проєктів, а також використання частини бюджетних коштів на реалізацію особливо ефективних і швидкоокупних інвестиційних проєктів і об'єктів малого бізнесу, незалежно від їхньої галузевої приналежності та форм власності, для прискорення структурно-технологічної перебудови виробництва;

– розроблення комплексу заходів співпраці влади з суб'єктами господарювання з метою виникнення в останніх довіри до органів владних повноважень та становлення партнерських відносин влади та бізнесу;

– надання фіскальних преференцій виконавцям НДДКР тощо.

Визначене, безумовно, сприятиме активізації економічної діяльності підприємств торгівлі, стабільному залученню інвестицій, зміцненню позицій нашої держави на світовому ринку та стабільному економічному зростанню національної економіки в цілому.

УДК 347.71:336.71

В.М. Лачкова, канд. екон. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

А.С. Лачков (ХДУХТ, Харків)

КОМЕРЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКУ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЙОГО РОЗВИТКУ

Процеси глобалізації та трансформації економічного простору не могли не затонути банківську систему. Швидкість змін, які відбуваються у сучасному світі вимагають здатностей пристосовуватись до нових умов діяльності.

Негативні тенденції в економіці України значною мірою вплинули на розвиток ринку банківських продуктів, викликавши закриття великої кількості комерційних банків, суттєве зниження довіри до них, і, як наслідок, падіння попиту на банківські продукти, погіршення фінансових результатів діяльності банківської системи. У

Вовчак О.Д., Стаднійчук Р.В. Система фінансового оздоровлення банків та її елементи	108
Єгорова О.М. Управління інвестиційним капіталом торговельних підприємств Дніпропетровського регіону	111
Жилякова О.В. Страхування як інструмент досягнення цілей сталого розвитку	113
Кашена Н.Б. Стимулювання економічної активності підприємств торгівлі	115
Лачкова В.М., Лачков А.С. Комерційна діяльність банку як необхідна умова його розвитку	117
Лисак Г.Г. Удосконалення діагностики діяльності комерційних банків	119
Мединська Т.В. Бюджетний контроль у процесі виконання місцевих бюджетів України	121
Панфілова Я.А. Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні	126
Печенка О.І., Сокол Н.А. Сучасні проблеми стану фондового ринку США	129
Руденко І.В., Непран А.В. Кредитні запозичення нефінансового сектору: дисбаланси та обмеження	130
Ставерська Т.О. Сутність та завдання фінансової безпеки підприємства	134
Черкасова С.В. Тенденції розвитку системи небанківських інституційних інвесторів в Україні	136
Секція 3 ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО, СОЦІАЛЬНОГО ТА ЕКОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	
Торонкова О., Naumova Т. Control in the process of ensuring the economic safety of the enterprise	140

Наукове видання

**МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ, МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали I Міжнародної
науково-практичної конференції**

23 квітня 2020 р.

Видано в авторській редакції

Відповідальні за випуск: Т.О. Ставерська,
Н.Б. Кащена,
О.М. Жданович

Комп'ютерна верстка: Т.О. Ставерська,
Н.Б. Кащена

План 2020 р. поз. 5

Підп. до друку 21.04.2020 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.
Ум. друк. арк. 16,1. Тираж 100 прим.

Видавець і виготівник
Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, Харків, 61051
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4417 від 10.10.2012 р.